

CO WIEM O MOIM JEDZENIU?

scenariusze zajęć

ŻYWNOŚĆ

SPOŁECZEŃSTWO I GOSPODARKA

NAUKA / TECHNOLOGIA

- › Przetwarzanie żywności
- › Nawożenie i irygacja
- › Środki ochrony roślin i zwierząt (np. pestycydy, herbicydy, antybiotyki)
- › Bio-technologia (w tym GMO)
- › Maszyny i narzędzia rolnicze
- › Paliwa kopalne
- › Techniki upraw i hodowli

HANDEL

- › Sposoby organizacji rynków rolnych
- › Umowy handlowe i polityka
- › Dopłaty do produkcji rolnej
- › Sposoby dystrybucji żywności
- › Transport
- › Spekulacje cenami żywności
- › Marketing

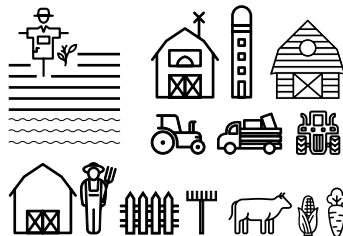
LUDZIE

- › Zatrudnienie
- › Konsumpcja i trendy w odżywianiu się
- › Zdrowie
- › Społeczności rolnicze i konsumenckie
- › Prawo do żywności i suwerenności żywnościowej
- › Kryzysy żywnościowe
- › Zużycie zasobów naturalnych

ROLNICTWO

- › Emisje gazów cieplarnianych -> zmiany klimatu
- › Zanieczyszczenie wód gruntowych i gleby środkami ochrony roślin
- › Erozja i wyjąłowienie gleby
- › Prawa zwierząt
- › Odpady
- › Monokultury
- › Utrata gatunków roślin i zwierząt

- › Żywność
- › Zatrudnienie
- › Agropaliwa
- › Materiały tekstylne
- › Agroturystyka
- › Dziedzictwo kulturowe
- › Wiedza rolnicza oparta na tradycji i szacunku do ziemi

ŚRODOWISKO

- › Tworzenie gleby
- › Obieg substancji odżywczych
- › Różnorodność genetyczna
- › Zapobieganie erozji gleby
- › Zapylenie roślin
- › Oczyszczanie wody
- › Wiązanie i magazynowanie węgla w glebie i roślinach

JEDZ LOKALNIE, MYŚL GLOBALNIE!

TYTUŁ:	Co wiem o moim jedzeniu?
WIEK UCZNIÓW/ENNIC:	14-16 lat
PRZEDMIOT:	Dowolny
CZAS:	45-60 min

Cele:

Uczniowie/uczennice:

- › poznają różne podejścia do odżywiania się
- › dyskutują nad mocnymi i słabymi argumentami prezentowanych stanowisk
- › dyskutują o swoich poglądach w odniesieniu do prezentowanych stanowisk
- › rozwijają umiejętność pracy w grupie

Metody:

burza mózgów, praca w parach i małych grupach, praca z tekstem

Materiały:

karty pracy (jedna wypowiedź na grupę), karteczki samoprzylepne, papier do flipchartu dla każdej grupy, markery, klej, guma mocująca lub taśma do przyklejenia kartek do ściany/tablicy, guma mocująca lub klej

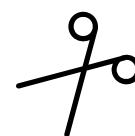
PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1.	Powitaj uczniów i uczennice na zajęciach. Poproś ich, żeby w parach zastanowili się chwilę i zapisali na karteczkach samoprzylepnych swoje skojarzenia związane z żywnością. Daj im na to kilka minut. Na tablicy napisz na środku słowo <i>żywność</i> , a następnie poproś, aby po kolei podchodzili i przyklejali swoje propozycje wokół niego. Jeśli kilka par miało te same pomysły, poproś, by przyklejali je razem. Kiedy wszyscy przykleją swoje kartki, daj szansę wszystkim, którzy w czasie wspólnej pracy mieli nowe pomysły, na ich dodanie do mapy myśli, którą wspólnie stworzyliście. Podsumuj krótko to ćwiczenie, zwracając uwagę, z iloma różnymi tematami żywność się łączy (np. zdrowie, dieta, styl życia, ochrona środowiska, prawa pracownicze, prawa zwierząt, rozwój, ekologia...).
2.	Podziel uczniów i uczennice na grupy 3-4 osobowe i rozdaj każdej z nich po jednej z wypowiedzi z karty pracy oraz dużą kartkę papieru (typu flipchart). Poproś, by zapoznali się z otrzymanymi wypowiedziami, a następnie przykleili je na górze dużej kartki. Zapowiedz, że ich zadaniem będzie dyskutowanie po kolei nad pytaniami, które będziesz zadawać i zapisywanie krótkich wniosków na kartce papieru.
3.	Zadawaj uczniom i uczennicom pytania po kolei – możesz je odczytywać lub zapisać na tablicy tak, żeby skupiali się na każdym pojedynczo: a) Kto jest autorem/ką Waszej wypowiedzi (co to za osoba – młoda/starsza, kobieta/mężczyzna, gdzie mieszka, czym się zajmuje)? b) Dlaczego tak myśli? c) Z którymi elementami wypowiedzi się zgadzacie, a z którymi nie? Dlaczego? Na rozmowę na temat pytań i zapisanie wniosków daj grupom każdorazowo kilka minut.
4.	Kiedy wszystkie grupy skończą, poproś o prezentację rezultatów kolejno każdą z grup. Kartki z efektami pracy (plakaty) grup powieście na ścianie lub tablicy obok siebie, żeby były widoczne dla wszystkich. Daj szansę pozostałym grupom na zadawanie pytań dotyczących plakatów, ale zapowiedz, że dyskusja ogólna odbędzie się, gdy wszystkie grupy przedstawią swoje pomysły.
5.	Kiedy wszystkie grupy skończą pracę, zachęć uczniów i uczennice do dyskusji. Możesz zadać pytania, np.: Czy było to trudne czy łatwe zadanie? Które pytanie wywołało najwięcej dyskusji w grupie? Jakie są różnice między grupami, które analizowały tę samą wypowiedź? Czy tematyka żywności wiąże się z różnymi sferami życia? Czy znacie osoby, które w rzeczywistości podobnie myślą jak autorzy/ki poniższych wypowiedzi? Czy posiadacie wiedzę niezbędną do dyskusji z osobami posiadającymi podobne poglądy? Skąd warto czerpać wiedzę o żywności? To może być czas swobodnej dyskusji – podążaj za uczniami i uczennicami, organizując jej przebieg, ale nie nalegając na omówienie jakiegoś konkretnego aspektu tego tematu. Ważne, aby mieli czas na rozmowę o tym, co ich w tych wypowiedziach zainteresowało.

PODSUMOWANIE:

Na koniec powróćcie do mapy myśli. Zapytaj uczniów i uczennice, czy po analizie wypowiedzi i dyskusji chcieliby coś do niej dodać.

KARTA PRACY:

Nieważne jest dla mnie, gdzie kupuję żywność, tylko skąd ona pochodzi, bo kupuję tylko to, co polskie. W ten sposób wspieram naszych producentów i daję ludziom pracę. Zalew produktów z innych krajów sprawił, że polskiemu producentowi we własnym kraju ciężko jest sprzedać swój towar. Na produkcie szukam polskiej flagi albo informacji: wyprodukowano w Polsce, z polskiego mleka itp. I to wystarczy.

Ta cała ekologia to wymysł ludzi, którym się w głowach poprzewracało i wszystko chcą wiedzieć. Jak wyprodukowane są produkty, gdzie, ile w nich pestycydów czy innych substancji. Niedługo do każdego jabłka będzie dołączona cała instrukcja obsługi. Poza tym nie oszukujmy się, kogo na to stać? Bo mnie na przykład nie. Kupuję w dyskontach, bo tam jest najtaniej. Za koszyk pełen produktów zapłacę tyle samo co za dwie marchewki i ekojogurt. Nie stać mnie na ekologię.

Jedzenie? Przede wszystkim musi być smaczne. Nie wyobrażam sobie dnia bez dużego latte z syropem karmelowym z kawiarni. Jaka to kawa, gdzie wyprodukowana i przez kogo? Nie interesuje mnie to. Nie mam czasu na sprawdzanie i dowiadywanie się tego wszystkiego. Jem zwykle w biegu, na szybko – jakiś kebab czy pizzę ze znajomymi. Życie jest za krótkie, żeby marnować je na jedzenie.

Jedzenie kosztuje, ale po co za nie płacić, skoro nawet w miejskim parku rośnie tyle jadalnych roślin? Trzeba tylko wiedzieć, gdzie szukać i jak je rozpoznać. A już w ogóle idąc na ławiznę, wystarczy przejść się na tyły supermarketów, gdy wyrzucają mnóstwo dobrego jedzenia tylko dlatego, że nie spełnia ono norm estetycznych lub nieznacznie minął termin ważności. Śmietniki są pełne żywności – ludzie za dużo kupują, a potem wyrzucają. Po co więc kupować?

Jem tylko produkty, które nie pochodzą od zwierząt. Warunki, w których dziś *produkuje* się mięso na skalę przemysłową, są niehumanitarne – zwierzęta są stłoczone, bez możliwości wyjścia na zewnątrz, chore i faszerywane lekami. Zakupy i przygotowanie posiłków zajmuje mi trochę czasu, bo szukam zaufanych dostawców dobrej jakości warzyw i owoców. Najtrudniej jest z jedzeniem na mieście, ale z roku na rok sytuacja się poprawia i coraz więcej barów oferuje opcje wegańskie.